

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

Τ Ω Ν

ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

(Συμπράξει τινῶν πεπαιδευμένων ἐκδιδομένη παρὰ Δ. Ἀρσέλμου.)

ἌΡΙΘ. 8. Β'. ἑξαμητίας. 1857. (Μαΐου.)

ΠΕΡΙΔΗΨΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΑ ΚΩΦΑΛΛΩΝ. Δακτυλογικὸν ἀλφάβητον. — ΓΕΩΛΟΓΙΑ. Ὄρεκτον ἔλαιον.
— ὈΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑ. Περὶ κοραλίου. — ΖΩΟΛΟΓΙΑ. Ὁ πελεκάν. — ΓΕΩΡΓΙΚΑ. Τρόπος
εὐκολος δια νὰ γίνωνται μεγαλύτεραι αἱ ἀγκυνάσαι. — Τρόπος τοῦ ἐμποδίζεσθαι τὰ κραμβία νὰ
ἀθῆσωσι. — ὙΓΙΕΙΝΗ. — ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ. Παράλληλι ὁμήρου καὶ Οὐιργιλίου. — ΒΙΟ-
ΓΡΑΦΙΑ. Ὁ θλασσοπέρος Κῶκ (Cook). Ἡ πρώτη αὐτοῦ θαλασσοπερεία. Αἱ ἀνακαλύψεις
του. Οἱ συνοδευσαντες αὐτὸν κατὰ τὰς περιηγήσεις του Ἰωσήφ Βάνκ καὶ Σκλάνδερ. — ΔΙΑ-
ΦΟΡΑ. Λιθοκόλλα πρὸς κόλλησιν συντετρυμμένων ἀγγείων κτλ. — Τρόπος τοῦ προσυλάττειν
τοὺς ὑέλινου; σωλῆνας πῶν λυγχιῶν (lamps).

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΑ ΚΩΦΑΛΛΩΝ.

Δακτυλογικὸν ἀλφάβητον.

Μετὸ διάφορον σχῆμα τῶν δακτύλων τῆς χειρὸς παριστάνονται εἰς τοὺς
διδασκόμενους κωφαλάλους τὰ διάφορα γράμματα.

Τὸ δακτυλογικὸν ἀλφάβητον τοῦ ὁμοίου ἐκδίδομεν ἐνταῦθα τὴν εἰ-
κόνα ἐπενοήθη εἰς τὴν Ἰσπανίαν, ὅπου πρῶτον καθὼς εἶπομεν, ἐδιδάχθησαν
καὶ οἱ κωφαλάλοι. Ὁ Ἀββὰ; Δελεπέ ὅστις ἔως τότε μετεχειρίζετο εἰς τὴν
ἐκφρασιν τῶν ἰδεῶν καὶ τὰς δύο χεῖρας τὸ παρεδέχθη ἔπειτα κατεστάθη
κοινὸν καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους τόπους τῆς Εὐρώπης.

Διὰ τοῦ ἀλφάβητου τούτου δυνάμεθα νὰ γράωμεν λέξεις, φράσεις καὶ
ὀλοκληρον διαλογον. Ἐντὸς ἡμισείας ὥρας εἶναι εὐκόλον νὰ τὸ μάθωμεν,
μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας συνειθίζομεν νὰ τὸ βάλωμεν εἰς πρᾶξιν. Δὲν εἶναι
ἀνάγκη ὡς πρὸς τοὺς κωφαλάλους μάξιμα, νὰ σχηματίσωμεν ὀλοκληρους
φράσεις, ἐπειδὴ ἡ πρώτη λέξις πολλάκις ἀρκεῖ νὰ προσηλώσῃ τὴν προσο-
χὴν, ἡ δὲ χειρονομία ἀναπληρεῖ τὸ ἐπίλοιπον.

Δὲν πρέπει νὰ συγγέωμεν τὴν δακτυλογικίαν μετὴν διὰ τῶν χειρονο-
μιῶν μίμησιν, ἡ ὁποία εἶναι ἡ καθυπερβολὴ τῶν κωφαλάλων γλώσσα. Μετὴν

δακτυλογίαν γράφομεν τρόπον τινά εις τὸν ἀέρα καὶ παριστάνομεν μόνον στοιχειά, ἐνῶ ἡ χειρονομικὴ γλῶσσα παριστάνει ὀλοκλήρους ιδέας. Διὰ τὰς χειρονομίας μιμούμεθα τὸ σχῆμα καὶ τὴν κίνησιν τῶν διαφόρων σωμάτων, ὅλας τὰς φυσικὰς ἐνεργείας, μεταφορικῶς δὲ καὶ τὰ διανοητικὰ καὶ ἠθικὰ ἔργα. Ἡ φυσιογνωμία τοῦ ἀνθρώπου ἀντανάκλαξ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔτι ἐνδομύχως αἰσθανόμεθα, ἐνωμένη δὲ μὲ αὐτὴν ἡ χειρονομία ἀποτελεῖ ἐκφραστικωτάτην καὶ πλουσίαν διάλεκτον, ἥτις δύναται νὰ εἰκονίσῃ ὅλας τὰς λεπτομερείας τῶν ἐννοιῶν, καὶ νὰ παραστήσῃ μάλιστα τὰ πάθη μὲ ὕσση κάμυιά γλῶσσα δὲν ἔχει ζωηρότητα.

Μεταξὺ τῶν αὐτὴν τὴν γλῶσσαν σχεδὸν οἱ κωφάλαοι ὀμιλοῦσι, καὶ τότε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καταφεύγουσιν εἰς τὴν δακτυλογίαν, ὅταν πρόκειται νὰ εἴπωσι κύρια τινὰ ὀνόματα, ἢ τεχνικὰς λέξεις, τὰς ὁποίας ἤθελε εἶναι δύσκολον συμβολικῶς νὰ χαρακτηρήσωσι. Ἀλλὰ μὲ τοὺς ἀσυνειθιστοὺς εἰς τὴν φυσικὴν ταύτην τῆς μιμήσεως γλῶσσαν μεταχειρίζονται τὴν δακτυλογίαν, τὴν ὁποίαν δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν ὡς κοινὸν ὄργανον ὀμιλίας μὲ τοὺς διδαγμένους κωφάλαους ὁποιοῦδήποτε ἔθνους τύχῃσι. Εἰς τὴν πόλιν Χάρτφορντ, πρῶτην ὅπου συστήθη κωφάλαων σχολεῖον, ὅπου καὶ ἂν τύχῃ τις ἐκ τούτων εἰς ἐργαστήριον, ἀποθήκην, ἢ συναναστροφῆς οἰκιακῆς κύκλον πάντοτε σχεδὸν εὐρίσκει τινὰ ἕως γνωρίζει τὸ δακτυλογικὸν τοῦτο ἀλφάβητον τὸν ἀκούει εὐχαρίστως καὶ τὸν ἀποκρίνεται, ὥστε ὁ κωφάλαος εὐκόλως ἐκεῖ λησμονεῖ τὴν δυσυχίαν του.

Ἐνομίαμεν ὅτι ἡ δημοσίευσις τοῦ μηχανικοῦ τούτου ἀλφάβητου ἐνδέχεται τότε νὰ χρησιμεύσῃ καὶ εἰς τοὺς ἐντοπίους ἡμῶν κωφάλαους, μὲ τοὺς ὁποίους οἱ συγγενεῖς αὐτῶν καὶ φίλοι θέλουσι νὰ συνανασρέφονται.

Σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ στοιχεῖον J καὶ Z σχηματίζονται εἰς τὸν ἀέρα τὸ μὲν J μὲ τὸν μικρὸν δάκτυλον, τὸ δὲ Z μὲ τὸν δεύτερον. Δεικνύομεν δὲ ὁμοίως μὲ τοῦτον τοὺς τόνους· τὸ δὲ τέλος ἐκάστης τάξεως παριστάνομεν παύοντες πρὸς ὀλίγον τὸν σχηματισμὸν τῶν δακτύλων, ἢ κινουῦντες ὀριζοντεῖως τὴν χεῖρα ἀπὸ τὰ ἀριστερὰ εἰς τὰ δεξιὰ. (2.)

Γ Ε Ω Λ Ο Γ Ι Α.

Ὀρυκτῶν ἔλαιον.

Πρὸ δέκα περίπου χρόνων πλησίον τῆς Βουρκεσβίλλης κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Κεκτονκι τῶν Ὁμοσπόνδων τῆς Ἀμερικῆς ἐνῶ οἱ ἐργάται εἶχον φθάσει 200 ποδῶν βάθος τρυπῶντες διὰ νὰ ἀνοίξωσιν ἀρτησιανὸν φρέαρ, ἀν-

ἐβλυσεν ἐξαίφνης βεῦμα ἐλαίου ἀναπηδῶντος 12 πόδας ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους τῆς γῆς διήρκεσε πολλὰς ἡμέρας τὸ φαινόμενον τοῦτο κατὰ συνέχειαν.

Τὸ ἔλαιον τοῦτο χυνόμενον εἰς τὰ ὕδατα βύακος τινὸς, ὅστις ἐκβάλλει εἰς ποταμὸν τοῦ Κυβερλάνδ ἐξαπλώθη μεγάλην ἔκτασιν. Οἱ χωρικοὶ ὄντες περίεργοι νὰ ἰδῶσιν ἂν ἀνάπτῃ, ἐπλησίασαν φανὸν, καὶ εὐθὺς αἱ φλόγες ἐξαπλώθησαν ὡς ἀστραπὴ, ὥστε ὁ ποταμὸς ὅλος ἀνέφρεν εἰς τὴν μνημὴν τοῦ ἄδου τὸν περιφλεγέθοντα· καὶ τὸ πῦρ ἐκτεινόμενον πανταχῶθεν ἔκαυσε ὡς καὶ τὴν κορυφὴν πολλῶν δένδρων.

Τὸ ἔλαιον τοῦτο λεγόμενον νάφθα, καίει μὲ φλόγα τόσω καθαρὰν, ὅσον ἡ τοῦ ἀνθρακικοῦ ὑδρογόνου· ἐξατμίζεται δὲ καθ' ὑπερβολὴν, διὰ τοῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ περικλεισθῇ εἰς συνήθη βαρέλλια. Περιέχει δὲ προσέτι καὶ πολὺν ἀέρα, ὥστε πολλάκις διασχίζει μὲ κρότον τὰ στεγανόκλεισα ἀγέια, ὅπου εὐρίσκεται. Τὸ πράσινον αὐτοῦ χρῶμα μεταβάλλεται εἰς αἰθὴν ἢ ἄμαυρον, ὅταν ἐκτεθῇ τὸ ἔλαιον εἰς τὸν ἀέρα, ἔχει δὲ ὀσμὴν δύσκολον νὰ ὀρισθῇ γεῦσιν δὲ τῆς οὐσίας τοῦ κατρανίου.

Τὸ ὑγρὸν τοῦτο ἀνέβλυσε πάλιν μετὰ ἕξ χρόνους, καὶ κατὰ τὸ 1835 ὅτε διήρκεσεν ἕξ ἑβδομάδας καὶ ἐσύναξαν ἀπ' αὐτὸ ὡς 20 βαρέλλια.

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνεύρεσιν τῆς βρύσεως ταύτης, ὑπέθεσαν οἱ ἱατροὶ ὅτι τὸ προκείμενον ἔλαιον εἶχεν ἱαματικὰς ἐνεργείας. Ὅσοι τὸ ἐδοκίμασαν ὡς ἱατρικόν, ἐπαίνεσαν τὴν χρῆσίν του εἰς τοὺς βευματισμοὺς, τὴν φθίσιν, τὴν δυσπεψίαν, τοὺς κωλικοὺς πόνους, τὰ κοψίματα, τῆς πληγᾶς, καὶ ἐν γένει ὅλας τὰς ἀρρώστιας τοῦ δέρματος. Λέγεται ἰδιαιτέρως ὅτι καταπαύει τοὺς πόνους τοῦ ἀρρώστου ἢ λεπτὰ ἀφοῦ τὸ βάλλωσιν εἰς τὰ ἐγκαύματα. (3.)

Ο Ρ Υ Κ Τ Ο Λ Ο Γ Ι Α.

Περὶ κοραλλίου.

Τὸ κοράλλιον τῆς καλητέρας ποιότητος καὶ μεγαλητέρας ποσότητος εὐρίσκειται εἰς τὴν Μεσόγειον ὑπάρχει τοιαύτη θαλάσσιος οὐσία καὶ εἰς τὸν Ὠκεανὸν, κατωτέρας ὅμως ποιότητος. Τὸ ἀλίευμά του εἰς τὴν Μεσόγειον γίνεται ὡσεπιτοπλεῖστον εἰς τὰ παράλια τῆς Προβεγκίας, καὶ ἀποτελεῖ ἓνα τῶν κλάδων τοῦ Μασσαλικοῦ ἐμπορίου.

Τὸ κοράλλιον εἶναι προσκολλημένον εἰς ὑφάλους βράχους, ὡς αἱ ρίζαι τοῦ θάμνου· ἀλλ' οἱ κλάδοι του ἀντὶ νὰ διευθύνωνται πρὸς τὰ ἄνω, διευθύνονται ἀπ' ἐναντίας πρὸς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, τὸ ὁποῖον εὐκολύνει ἀρκετὰ τὴν ἐκρίζωσίν του. Διὰ τὸν σκοπὸν τοῦ ἀλιεύματος τούτου, ὀκτῶ

ἄνθρωποι ἐπιβιβάζονται εἰς λέμβον ἐλαφρὰν, τὴν ὁποίαν ὀνομάζουσι κοινῶς « κοραλλίνα » οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἶναι συνήθως ἐκ τῶν ἐξαιρέτων κυβιστῶν, φέρουσι μαζὴν τῶν ἑνα μεγάλων σαυρῶν, τοῦ ὁποῦ οἱ κλάδοι εἶναι ἴσοι, ἐπιμήκεις καὶ στεροί· εἰς καθὲν βραχίονα ἢ κλάδον εἶναι προσκολλημένον ἓν δίκτυον δυνατὸν, κατασκευασμένον εἰς σχῆμα σάκκου, δέουσι δυνατὸν σχοινίον εἰς τὸ μέσον τοῦ σαυροῦ, τὸν ὁποῖον καταβιβάζουσι ὀριζοντίως εἰς τὴν θάλασσαν, ἀφοῦ κρεμάσουσι εἰς τὸ μέσον ἓν βάρη δια νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸν βυθόν. Ὁ κυβιστὴς παρακολουθεῖ τὸν σαυρὸν, σπρώχνει τοὺς κλάδους, τὸν ἑνα μετὰ τὸν ἄλλον πρὸς τὰ κοίλα τῶν βράχων μέρη, καὶ τὸ κοράλλιον ἐμπερδεύεται εἰς τὰ δίκτυα μετὰ ταῦτα οἱ ὄντες ἐπὶ τῆς λέμβου τραβοῦν δυνατὰ, ἐκρίζουσι τὸ κοράλλιον, καὶ τὸ σῶρουσι ἐξω τοῦ ὕδατος μετὰ τὸ μέσον τοῦ σχοινίου.

Ἰπάρχει εἰς τὴν Μασσαλίαν ἑταιρία τις, ἣτις καταγίνεται εἰς τὸ ἀλιεῦμα τοῦ κοραλλίου τοῦ Bastion τῆς Γαλλίας, τοποθεσία ἐπὶ τῶν παραλίων τῆς Βαρβαρίας, ἀνεξάρτητος ἀπὸ τὸ βασιλείον τοῦ Ἀλγερίου, καὶ κατεκτημένη ἀπὸ τοὺς Γάλλους· ἡ ἑταιρία αὕτη παραχωρεῖ εἰς τοὺς ἀλιεύοντας τὸ κοράλλιον λέμβον, καὶ χορηγεῖ προσέτι πᾶν ὅ,τι τοῖς ἀναγκαῖοι. Διανέμουσι μετὰ ταῦτα μεταξὺ τῶν τὴν πρόσουδον τοῦ ἀλιεύματος, τὴν ὁποίαν διακροῦν εἰς δεκατρεῖς ἀνάλογους μερίδας· τέσσαρας τοιαύτας λαμβάνει ὁ ναύκληρος, δύο, ὁ ἰκανότερος καὶ ἐπιτηδειότερος τῶν ναυτῶν, ἀνὰ μίαν οἱ λοιποὶ ἕξ ναῦται, καὶ τὴν δεκάτην τρίτην μερίδα, ἡ ἑταιρία.

Τὸ ἀλιεῦμα τοῦ κοραλλίου εἶναι ἐπίσης κινδυνώδες, ὡς τὸ τοῦ μαργαρίτου, καὶ τοῦτο ἐξαιτίας τῶν σκυλοψάρων, τὰ ὁποῖα εὐπαροῦν εἰς τὴν ὄψου τοῦτο φύεται. Εἶναι ἀπορίας ἄξιον, πῶς δὲν μεταχειρίζονται τὸν βυθιστὸν κώδωνα, πρὸ πάντων ἀφ' ἧς ἐποχῆς τὸ ἐργασίον τοῦτο ἐτελειοποιήθη εἰς τὸν βαθμὸν ὅπου τὸ βλέπει τις σήμερον.

Τὸ κοράλλιον εἶναι συνήθως χρώματος ὀραίου ἐρυθροῦ· ὑπάρχουσι ἐξ αὐτοῦ καὶ τινὰ χρώματος σαρκῶς, κιτρίνου, λευκοῦ, ποικίλου, κ.τ.λ. Τὸ ἐρυθρὸν εἶναι τὸ γενικῶς προτιμώμενον, καὶ τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται εἰς κατασκευὴν περιδεραίων, ἐνωτίων, καὶ ἄλλων εἰδῶν ἐπιτηδείων εἰς τὸν καθωραϊσμὸν καὶ τὴν εὐπρέπειαν τοῦ γυναικείου φύλλου. Τὸ κοράλλιον εἶναι μίξ ἐκ τῶν στεροῶν καὶ σκληρῶν οὐσιῶν, ὡς ἐκείνη τοῦ μαργαρίτου· κατεργάζεται μετὰ τὸν αὐτὸν τρόπον μετὰ τὸν ὁποῖον ἐργάζονται οἱ πολυτίμοι κίθιοι.

Τὸ κοράλλιον κατανημένον καὶ κατασκευασμένον εἰς κίνιν, ἀφοῦ λάβει φαρμακευτικὰς, ξένας διόλους εἰς τὸν σκοπὸν μασ ὕλας, μεταχειρίζεται ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν καθάρσιν καὶ λεύκανσιν τῶν ὀδόντων. (12.)

ΖΩΟΛΟΓΙΑ.

Ὁ Πελεκάν.

Τὸ πτηνὸν τοῦτο ἔχει πολὺ μεγαλύτερον σῶμα παρὰ τὸν κύκνον, ὅστις ὁμοιάζει χίηνα, δις ὅμως μεγαλύτερον, μακρὸς δὲ πέντε πόδας καὶ ὀλίγους τινὰς δακτύλους, ἀπὸ τὴν ἄκρην τῆς οὐρᾶς ὡς τὴν ἄκρην τοῦ ῥάμφους. Τὸ κατώτερον τοῦτου μέρους σύγκειται ἀπὸ δύο κομμάτια εὐλύγιστα, ὅθεν κρέμαται θύλακος ὑμενώδης, μικρὸς κατὰ τὸ φαινόμενον ὅταν ἦναι ἄδειος καὶ συνεσφιγμένος ἀπὸ τὰς πτυχὰς τοῦ δέρματος, ἀλλὰ μεγαλυνόμενος τόσον, κατὰ τὴν χρείαν, ὥστε δύναται νὰ περιλάβῃ καὶ 20 λίτρας ὕδατος.

Ὁ πελεκάν ἔχει λευκὸν πτέρωμα, μετὰ κικκινωθῆδες, ἀλλ' ἔχει βαθεῖαν βαφὴν, ἐξαιρουμένων τινῶν μελανῶν πτερῶν τῆς πτέρυγος· τὸν λαιμὸν τοῦ σκεπάζει ἀπλοῦς μόνον γλοῦς, ἡ κεφαλὴ τοῦ εἶναι ἐκατέρωθεν συμπιεσμένη, οἱ ῥόθωνες σχεδὸν ἀφανεῖς, ἡ γλῶσσα μικρὰ, ὡς ἐνόμισαν πολλὴν καιρὸν ὅτι ἦτον ἑλλειπῆς διόλου. Τέλος τὰ ὀμμάτια τοῦ φαίνονται μικρὰ μεταξὺ δύο μεγάλων γνάθων.

Οἱ πελεκάνες ζῶσι κοινωνικῶς, πετώσι ἐλαφρὰ, καὶ κολυμβῶσι τόσῳ καλῆτερα, ὅσῳ τὰ τέσσαρα αὐτῶν δάκτυλα συνεχόνται μετὰ κοινὸν ὑμένα (μεμβράναν)· ἀλλ' εἶναι ἐκ φύσεως ὀλίγον εὐκίνητοι, ὅθεν κἀθηνται πολλὰς ἡμέρας ἐπάνω τῶν κρημνῶν τῶν βράχων καὶ τῶν δένδρων, ἕως οὗ τοὺς κυριεύσῃ ἡ πείνα.

Τότε λαμβάνουσι τὴν ἀπόφασιν, ἀφίνονται 30 πόδας ἐπάνω τοῦ ὕδατος, πετυγχάνουσι εἰς τὸν ἀέρα ἕως οὗ ἴδωσι κἀνεὶα ἰχθύν, κατὰ τοῦ ὁποῦοῦ πίπτουσι ἀμέσως ὡς μύλυθος τὸν λαμβάνουσι, καὶ τὸν κρύπτουσι εἰς τὸν εἰρημένον θάλαμον (εἶδος τορβᾶ)· ἀφοῦ δὲ καταρθώσωσι νὰ τὸν γεμίσωσι, ἀναχωροῦσι τότε εἰς τὴν γῆν διὰ νὰ φάγωσι ἀνέτως τὸ προῖον τῆς βιομηχανίας τῶν. Εἶναι τῶντι περιφρημὸς κατὰ τὴν πολυφαγίαν, ἐπειδὴ εἰς μόνος δύναται νὰ χάψῃ εἰς τὴν ἀλείαν τοῦ ὅ,τι ἀρκεῖ νὰ θρέψῃ 6 ἀνθρώπους· σπκόνουσι δὲ ἰχθεῖς 7 καὶ 8 λιτρῶν, ὁ δὲ Πίσων ἀναφέρει ὅτι εἶδεν καὶ αἴλουρον μικρὸν, τὸν ὁποῖον ὁ πελεκάν ἀρπάσας ἐβύθισεν εἰς τὸν εἰρημένον θύλακον. Ὁ πελεκάν οὗτος μάλιστα συνείθιζε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἀγορὰν, ὅπου πάντοτε ἐσπούδαζε νὰ κλέψῃ τινὰ ὀψάρια, ἂν δὲν ἐφρόντιζον προηγουμένως νὰ δέσωσι τὸν θύλακόν του.

Διὰ τὴν ἄκρην αὐτοῦ ὀκνηρὴν βέβαια, τὸ πτηνὸν τοῦτο δὲν κατασκευάζει φωλεάν· τὸ θηλυκὸν ἀφίνει εἰς τὴν γῆν 4 ὡς 5 ὠὰ, τὰ ὁποῖα καὶ θάλλει τόσον ἀδιαφορίας, ὥστε δύναται τις νὰ τὰ σηκῶσῃ χωρὶς νὰ τὴν

ἐνοχλήσει. Οἱ παλαιοὶ ἐμυθολόγουν ὅτι ὁ πελεκᾶν σχίζει τὰ ἐντόσθιά του διὰ τὴν θρέψη τὰ τέκνα του, ἐπειδὴ κόπτων τὰ ὀψάρια, τὰ ὅποια διανέμει εἰς αὐτὰ καταιματόνει πολλάκις τὸ ἔμπροσθεν τοῦ στομάχου μέρος.

Πολλοὶ πελεκᾶνες ἐχειροθεύθησαν. Ὦθεν ὁ Βραζζώνσκος λέγει ὅτι, τεςσαράκοντα ὀλοκλήρους χρόνους ἔζησεν εἰς τὴν πύλην τοῦ δουκὸς τῆς Παυαρίας πελεκᾶν, ὅστις ἡγάπα πολὺ τὸν κοινωνικὸν βίον καὶ εἶχε μάλιστα ἰδιαιτέραν τινὰ κλίσιν εἰς τὴν μουσικὴν. Ὁ Σαιμπιέρρος εἶδε πελεκᾶνον, ὅστις παίζων ἔκρυπτεν εἰς τὸν θύλακόν του τὴν κερκλὴν σκύλου. Ὁ Γέσνερ διηγείται ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ Μαζιμιλιανὸς εἶχε πελεκᾶνα, ὅστις ἐπέτα ἐπάνω τοῦ κινουμένου ἡδὴ στρατεύματος τίσον ὑψηλὰ, ὥστε ἐφάνετο ὡς μικρὰ χελιδῶν, ἂν καὶ ἐθάρυνε 24 ὡς 25 λίτρας· πρέπει ὅμως νὰ σομασθῶμεν, ὅτι ὁ πελεκᾶν εἶναι σχεδὸν γεμάτος ἀπὸ ἀέρα, καθόλον τὸ σῶμα, τὸ ὅποῖον τὸν κατασφαίνει ἐλαφρὸν, καὶ τὸ σκελετόν του συγχεόμενον ἀπὸ διαφανῆ διὰ τὴν λεπτότητα ὅσα μόλις ζυγίζει μίαν καὶ ἡμίσειαν λίτραν. Ζῆ δὲ ὁ πελεκᾶν 50 ὡς 80 χρόνους, κατοικεῖ τοὺς ὑδατώδεις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τόπους· εὐρίσκεται ὅμως καὶ εἰς τὴν Ἀραβίαν καὶ τὴν Περσίαν· ἔχει σάρκα δυσώδη καὶ δυσάρεστον εἰς τροφήν, ἀλλὰ τὰ πτερά του προκρίνονται διὰ τὴν γραφὴν παρὰ τὰ τοῦ χηνός, καὶ ὁ θύλακος χρησιμεύει ὡς ταβακοθήκη· οἱ ναῦται τὸν μεταποιοῦσιν εἰς πέλους, οἱ Σιαμέζοι κατασκευάζουσι μὲ αὐτὸν χορδὰς μουσικῶν ὀργάνων, οἱ δὲ κάτοικοι τοῦ Χιλὶ φανάρια. (2.)

Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Κ Α .

Τρόπος εὐκολος διὰ τὰ γίνονται μεγαλύτεραι αἱ ἀγκινάραι.

Εἰς τὴν μεσημβρινὴν Γαλλίαν οἱ κηπουροὶ παρετήρησαν ἐκ πείρας, ὅτι ὅταν σχίσῃ τις ἐκατέρωθεν τὰς κινάρας ἀμέσως ὑποκάτω τῆς κεφαλῆς, ἀφοῦ πρώτον ὁ καυλὸς λάβῃ τὴν ἐνδεχομένην αὐξήσιν, καὶ εἰς τὰς σχισμὰς ταύτας ἐνθῆσῃ σαυροειδῶς ξυλίνας περόνας, αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν λαμβάνουσι αὐξήσιν μεγαλύτεραν τῆς συνήθους. Πρέπει ὅμως ὁ κηπουρὸς νὰ μὴ κάμῃ πρόωρα τὰς ῥηθείσας ἐντομάς, καὶ ἐπομένως βλαφθῆ ἀντὶ νὰ ὠφεληθῇ. (6.)

Τρόπος τοῦ ἐμποδίζειν τὰ κραιμβία νὰ ἀνθήσωσι.

Συμβαίνει συχνάκις εἰς πολλὰ εἶδη κραιμβίων καὶ μάλιστα εἰς τὰς λεγομένας λαχανίδας νὰ ἐξανθήσωσι πρὶν τὰ φύλλα των συναχθῶσι καὶ συγχελισθῶσι. Διὰ τὴν πρόλάβωσι τοῦτο κηπουροὶ τινες ἐφεύρον τὸν ἑξῆς τρόπον

Ἐμπήγουσιν εἰς τὸ μεσινὸν νεῦρον τῶν ἐξωτερῶν καὶ τῶν μετ' αὐτὰ φύλλων κεντρία ξυλίνα ἢ ἀκάνθας τῆς λευκακάνθης καὶ ἄλλων κεντροφύρων δένδρων, καὶ τὰ ἀφήνουσιν ἐμπεπηγμένα. Ἡ γενομένη ἔνεκα τούτου ἔκχυσις τοῦ ὀποῦ ἢ ὑγροῦ, διακόπτουσι τὴν ἀνθήσιν, καὶ τὰ ἐσωτερικὰ φύλλα δεχόμενα ὅλην τὴν τροφήν πολλαπλασιάζονται καὶ συγκελῶνται κεφαλοειδῶς. (6.)

Υ Γ Ι Ε Ι Ν Η .

Ἐπαπειλούμενοι καθ' ἡμέραν ἀπὸ ἐπιδημίας, ἢ διαδοσίμου νόσου, συμφέρεي νὰ ἔχωμεν τινὰ ἰδέαν τοῦ μολύσματος καὶ νὰ μὴ συγγέωμεν διαφοροστικά κατὰ τὴν φύσιν πράγματα.

Ἡ ἀκατάπαυτος διάλυσις τῶν ζωϊκῶν καὶ φυσικῶν οὐσιῶν, μολύνει τοῦ ἀέρος τὴν καθαριότητα· αἱ δὲ ἐκ τοῦ συμβεβηκότος τούτου προερχόμεναι ἀναθυμιάσεις ἐνεργοῦσιν ὡς φάρμακον τρόπον τινὰ, καὶ ὅταν εὐρεθῇ ὁ ἀνθρώπος ὀποῦ αὐτὰ γίνονται, καὶ ὅταν ἄνεμοι μεταφέρωσιν αὐτὰς κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ μακρυνὰ διαστήματα. Εὐχρῆς λοιπὸν ἔργον εἶναι εἰς τοιαύτας θλιθεράς περιστάσεις οἱ ἄνεμοι νὰ συγκρούωνται κινούμενοι ἀπὸ διάφορα τοῦ ὀρίζοντος μέρη ἢ εἰς διάφορα ὕψη διὰ τὴν σκορπίσωσι τὰς τοιαύτας ἀναθυμιάσεις αἱ ὅποιαὶ γενῶσι τὰς ἐπιδημίας.

Πολλάκις εἰς τὰς πεδιάδας καὶ μάλιστα πλησίον τῶν νεκροταφείων, τῶν λιμνῶν καὶ βάλτων, βλέπομεν λεπτὰς τινὰς φλόγας αἱ ὅποιαὶ φαινόμεναι ὅτι ἐκβάνουσιν ἀπὸ τὴν γῆν λαμβάνουσι διαφόρους διευθύνσεις. Ἡ φυσικὴ αἰτία τοῦ φαινομένου τούτου εἶναι ὁ φωσφορικὸς ὑδρογόνος (δηλ. φόσφορος ἐνωμένος μὲ ὑδρογόνον) ὁ ὁποῖος ἐξατμίζεται ἀπὸ τὰς διαλυόμενας εἰς τὰ πρῶτα αὐτοῦ στοιχεῖα οὐσίας, καὶ ἐξάπτεται αὐτομάτως εἰς τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα*.

Τὰ μιάσματα δὲν εὐρέθησαν οὔτε ἐξηλαφίσθησαν ὕλικῶς μέχρι τοῦδε, φαίνεται ὅμως σχεδὸν ὡς ἀποδεδειγμένον ὅτι ὑπάρχουσι. Ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ ἐν μέρος βλέπομεν ὅτι οἱ λαοὶ ὑποκατοικοῦσιν ἐλώδεις ἀγρούς καὶ βρωμεροῦς τόπους, εἶναι ὠχροὶ, μικρόσωμοι καὶ σερνοὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος μεταχειρίζονται ἀπὸ τινος μὲ ἄκρην ἐπιτυχίαν τὸ χλωρὸν καὶ τὸν χλω-

* Χωρὶς νὰ ἐπέβωμεν εἰς τὰ καθήκοντα τῶν διδασκάλων τῆς χημείας, αἱ ὅποιαὶ πρέπει νὰ εὐρωσιν ἐλληνικῶς ἔρουσ δι' ὅλα τὰ ἀγνοῦσα εἰς τοὺς προγόνους ἡμῶν χημικὰ ἀντικείμενα, νομίζομεν ὅτι ἀέρις γενικῶς πρέπει νὰ λέγῶνται τὰ gas, ἀτμοσφαιρικῶς δὲ μὲ ἐπίθετον ἐκεῖνος ἐντὸς τοῦ ὀποῖου ζῶμεν.

ρῶχον ἄσβεστον διὰ τὴν ἀφανίσωσι τὸ μίasma τῶν μολυσμένων τόπων. Ὁμολογοῦμεν ὅμως ὅτι τινὲς σοφοὶ ἀποδίδουσι τὰς πλείστερας ἐπιδημίας εἰς ἄλλας αἰτίας, ὅποια π. χ. ἡ ὀλιγόστεισι τοῦ ὄξυγόνου, καὶ ἡ ἀνωμαλικὴ τῆς ἠλεκτρομαγνητικῆς τοῦ ἀέρος δυνάμεως. Παραπέμποντες εἰς τὰ βιβλία τῆς φυσικῆς τὴν περὶ ἠλεκτρομαγνητικῆς καταστάσεως τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος θεωροῦν περιοριζόμεθα τὴν παρατήσωμεν ἐνταῦθα πόσον εἶναι ὀλέθριος ἡ ὀλιγόστεισι τοῦ ὄξυγόνου. Ἀπὸ τούτων τρεῖς τῶν ἀέρας τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ, τοὺς ὁποίους ἀναπνέομεν, εἰς μόνος μένει ἐντὸς ἡμῶν, οἱ δὲ ἄλλοι ἐκβαίνουσι ἐξω. Ἀκατάπαυστα λοιπὸν βορῶμεν ὄξυγόνον καὶ ἐκπνέομεν ἄζωτον καὶ ἀνθρακικὸν ὄξυ, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα ὅλα. Τὰ φυτὰ ὅμως ἐξ ἐναντίας βορῶσι τὸν ἄζωτον καὶ τὸ ἀνθρακικὸν ὄξυ. Δι' αὐτῆς τῆς ἀμοιβαίας συναλλαγῆς βοηθοῦνται καὶ συντηροῦνται τὰ δύο αὐτὰ γένη τῶν ὄντων, τὰ φυτὰ καὶ ζῶα. Διὰ τοῦτο ἀναπνέομεν τόσῳ καθαρὸν ἀέρα ἐν μέσῳ τῶν κήπων καὶ τῆς πεδιάδος, ὅταν μάλιστα αὕτη τύχη κατάφυτος. Ἀλλὰ καὶ ξηρὰ ἂν εὐρεθῆ, πάλιν διάφοροι ἀέρες διασκορπίζουσι τὸν ἄζωτον καὶ τὸ ἀνθρακικὸν ὄξυ. Εἰς τὰς πόλεις ὅμως τούνακτιον, καὶ μάλιστα τὰς μεγάλας, ἀναπνέομεν ἀέρα βαρὺν καὶ δυσάρεστον. Ὀλίγος δὲ εἶναι ἀπλοῦς πολὺς λαὸς ἐκπνέει πολὺν ἄζωτον καὶ πολὺν ἀνθρακικὸν ὄξυ, τὸ ὅποσον δὲν σκορπίζεται ἀρκετὰ γλιγῶρα, καὶ ἀρκετὸς ὄξυγόνος δὲν ἔρχεται νὰ ἔμβῃ εἰς τὸν τόπον του. Ἐὰν νοσοκομεῖται καὶ φυλακῆ κατ. πολλάκις γίνονται θανάτου καταγῶγια μόνον δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν. Ἐὰν μὴ λησμονήσωμεν ποτὲ ὅτι τὸ ζῶον δύναται νὰ φαρμακευθῆ εἰς αὐτὸν τὸν ἀέρα τὸν ὅποσον ἐκπνέει. Εἰς τὴν Βεγγάλην τὸ 1756 ἀπὸ 146 ἀνθρώπους φυλακωμένους 123 ἀπέθανον ἀπὸ ἀσφυξίας. Ἀπέδειξε δὲ καὶ ὁ λογικισμὸς ὅτι 3,000 ἀνθρώποι διατρίβοντες εἰς ἓν πλῆθρον γῆς σχηματίζουσι ἐντὸς τεσσάρων ἡμερῶν ἐκπνέοντες ἀτμοσφαιρῶν 70 ποδῶν ὕψους, ἡ ὅποια ἂν δὲν σκορπισθῆ ἀπὸ τοὺς ἀνέμους γενεῶν λοιμικῆς ἀρρώστιας.

Θεωρεῖται ὡς βέβαιον ὅτι αἱ ἐπιδημικαὶ ἀρρώστια δὲν μεταδίδονται ὡς τοιαύτας δὲ ἐκλαμβάνουσι ὅλας τὰς ἀρρώστιας, ὅταν κυριεύωσι διὰ μιᾶς πολλοῦ ἀνθρώπων καὶ λέγονται ἐπιδημικαί. Εἶναι δὲ πολλάκις ἐκ φύσεως αὐτῶν μολυσματικαὶ καὶ μεταδόσιμοι, καθὼς ἡ ἰλαρῆ, ἡ κοκκινάδα, ὁ κοκκύτης βήξ. Εὐρίσκονται προσέτι τινὲς ἄλλαι, αἱ ὅποσαι βασιλεύουσιν ἐνδημικῶς εἰς τόπον τινὰ καὶ σπανίως μεταβαίνουσιν εἰς ἄλλον, καθὼς ὁ ἰκτερώδης πυρετός γεννώμενος εἰς τὰ χθαμαλά καὶ ἐλώδη παράλια τῶν Κυκλάδων τῆς Ἀμερικῆς καὶ προσβάλλων μάλιστα τοὺς εὐρώστους καὶ γαστριμαργούς

ξένους ὅθεν οἱ ἐντόπιοι μόλις βλέπουσι τινὰ τοιοῦτον συνειθίζουσι νὰ λέγωσι, « ἰδοὺ καὶ νέον θῦμα τοῦ ἰκτερώδους πυρετοῦ ». Ἡ χολέρα ἐπικρατεῖ μὲν ἐνδημικῶς εἰς τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας, προερχομένη ἀπὸ τὴν σπίν διαφόρων ζωϊκῶν καὶ φυτικῶν ὑλῶν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Γάγγου, εἰς τὴν ὅποιαν συνεργεῖ κατὰ συνέχειαν ὁ ὑπερβολικὸς καύσων ἐκείνου τοῦ κλίματος. Ἀλλ' ἀπὸ τινων ἐτῶν ἡ δυσώνυμος αὕτη νόσος περιφέρεται ἀπὸ τόπου εἰς τόπον καὶ ἀπὸ ἐξωλίθρευσε πολλὰς μυριάδας ἀνθρώπων εἰς τὴν Εὐρώπην κατήντησεν ἤδη καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Μεσόγειον, ὅπου προξενεῖ ἰκανὴν φθορὰν εἰς τὴν νῆσον Μελίτην (Μάλταν). Τέλος ἡ πανώλης γενεῖται καὶ αὕτη ἀπὸ τὰς σηπομένας εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Αἰγύπτου ὕλας μετὰ τὴν πλημμύραν τοῦ Νείλου, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὰς ἀκαθαρσίας τῶν διωρύγων. Τὴν χολέραν καθὼς καὶ τὴν πανώλην φρονοῦμεν κολλητικὴν, ὡς ἀπροδιάθετοι κατὰ τοῦτο ἂν καὶ δὲν ἐπάθομεν τίποτε ζῶντες σχεδὸν μεταξὺ χολερικῶν τοῦλάχιστον ἐξ μῆνης. Διαφέρει δὲ νομίζομεν κατὰ δύο μάλιστα λόγους τὸ μίasma τῆς πανώλους παρὰ τὸ τῆς χολέρας· πρῶτον μὲν διότι ἐκεῖνο φαίνεται τρόπον τινὰ χονδροειδέστερον καὶ παχυλότερον ὅθεν διὰ τὴν μολυνθῆ τις ἀνάγκη νὰ ἐγγίση ἀνθρώπων ἢ τὰ περὶ αὐτοῦ πράγματα, καὶ ὅσα ἐφθασεν ἐκεῖνος νὰ ψηλαφήσῃ, ἐνῶ τὸ μίasma τοῦ ἀέρος, ὡς λεπτομερέστερον, περιφέρεται τρόπον τινὰ εἰς τὸν ἀέρα δέυτερον δὲ, καθότι τὸ τελευταῖον τοῦτο διαλύεται καὶ σκορπίζεται εὐκόλως, ἐνῶ τὸ ἄλλο ἐγκάθηται γλισχρον ὡς σαπρὰ μυῖα εἰς τὰ τραχέα σώματα, τὰ ὅποια πρέπει ἀφεύκτως νὰ βραχῶσιν ἢ νὰ μείνωσι πολὺν καιρὸν εἰς ὑπὸ κρηθρον τόπον ἐκτεθειμένα διὰ τὴν καθαρισθῶσι.

Καὶ τῶντι μεταξὺ ὅλων τῶν ἄλλων τρόπων, ὅσους συμβούλευσαν μέχρι τοῦδε οἱ ἰατροὶ κἀνεὶς δὲν ὤφελε τίσον, ὅσον τὸ πλύσιμον καὶ ὁ ἀνεμισμὸς διὰ τοῦτο συμφέρει πολὺ αἱ ὁδοὶ νὰ ἔχωσιν ἰκανὸν πλάτος, καὶ ἐκατέρωθεν δενδρσιτικῆς, αἱ δὲ οἰκίαι καὶ τὰ ἄλλα δημόσια καταστήματα, ὡς καὶ οἱ ἀγρῶνες τῶν ζῶων μεγάλη παραθύρια. Ἐπιτετα τὰ σώματα καὶ δυσώδη ὕδατα πρέπει νὰ τρέχωσι, τὰ δὲ σεσηπῶτα σώματα νὰ θάπτονται βαθέως. Τέλος οἱ ἀνθρώποι χρεωστῶσι νὰ τρέφονται μὲ ἐλαφρὰ φαγητὰ, νὰ ζητῶσι πάντοτε τὴν καθαριότητα, νὰ μὴ κοπιᾶζωσι πολὺ, νὰ ἀποφεύγωσι τὰ πνευματώδη ποτὰ, τὸν ὑπερβολικὸν κόπον καὶ μάλιστα τὰ βίαια πάθη, κατ' ἐξοχὴν δὲ τὴν μελαγχολίαν καὶ λύπην. (3.)

Παράλληλια Ὀμήρου καὶ Οὐιργιλίου ὑπὸ ἀββᾶ Τρουβλέτου.

Ὁ μὲν Ὀμηρος εἶναι ποιητικώτερος· ὁ δὲ Οὐιργίλιος, τελειότερος ποιητής· Ὁ μὲν πρῶτος ἔχει ἐξοχώτερας ἀρετάς, ὁποίας ἀπαιτεῖ ἡ ποίησις· ὁ δὲ δεύτερος ἔχει πλειοτέρας τούτων τῶν ἀρετῶν, συμβαλλούσας εἰς τὰ ποιήματα τοῦ κατ' ἀκριβεστάτην ἀναλογίαν. Ὁ μὲν προξενεῖ σφοδρότεραν ἡδονήν, ὁ δὲ γλυκυτέραν. Ἐκ μὲν τοῦ Ὀμήρου λαμβάνει προσβολὰς ἡ περίοια· ἐκ δὲ τοῦ Οὐιργιλίου, ἡ κρίσις. Θαυμάζει τις μᾶλλον τὸν πρῶτον· τιμᾷ δὲ μᾶλλον τὸν δεύτερον. Ἰπάρχει παρ' Ὀμήρῳ πλείτερος χρυσός· ὁ δὲ παρὰ Οὐιργιλίῳ, εἶναι στιλπνότερος. Οὗτος μὲν ἠθέλησε ν' ἀναδειχθῆ ποιητής, καὶ ἐδυνήθη· ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἐδύνατο νὰ μὴ ἀναδειχθῆ.

Ὁ μὲν Ὀμηρος εἶναι τῶν περιουσιῶν· ὁ δὲ Οὐιργίλιος τῶν ἐντελεσμάτων. Ἡ μὲν Αἰνείας εἶναι τελειότερα τῆς Ἰλιάδος· ὁ δὲ Ὀμηρος ἦτο τελειότερος τοῦ Οὐιργιλίου. Πολύ μέρος τῶν ἐλαττωμάτων τῆς Ἰλιάδος, εἶναι τοῦ ὁμηρικοῦ αἰῶνος ἐλαττώματα· τὰ δὲ τῆς Αἰνείαδος, εἶναι τοῦ Οὐιργιλίου. Ἰπάρχουσι πλείοτερα σφάλματα εἰς τὴν Ἰλιάδα, καὶ πλείοτερα ἐλαττώματα εἰς τὴν Αἰνείαδα. Ἐὰν ἔγραφε σήμερον ὁ Ὀμηρος, δὲν ἤθελε σφάλλειν τὰ αὐτὰ· ὁ δὲ Οὐιργίλιος ἤθελεν ἔχειν πάλιν τὰ ἐλαττώματά του.

Ὁ Ὀμηρος παρήγαγε τὸν Οὐιργίλιον· ἐὰν δ' ἐκεῖνος εἶχε πρωτότυπον, ἀγνοεῖται· ἀλλὰ καὶ ἂν εἶχεν, ἐδύνατο νὰ τὸ παραβλέψῃ. Ὁ μὲν Ὀμηρος ἔχει πλειοτέρας ἀρετάς καὶ νοημάτων ἀφθονίαν· ὁ δὲ Οὐιργίλιος, πλειοτέρα τέχνην καὶ ἐκλογὴν· ζωγράφοι δὲ ἀμφοτέροι ὄντες, ζωγραφοῦσι τὴν φύσιν μὲ χρωματισμὸν ἐπίσης θαυμαστὸν· ἀλλ' ὁ μὲν, χαριεστέρως· ὁ δὲ, ζωηρότερος, ὁ Ὀμηρος. Οὗτος καταγίνεται πλείοτερον τοῦ ἄλλου εἰς ἀναγραφὰς ἡθῶν· εἶναι ἠθικώτερος, καὶ κατὰ τοῦτο μάλιστα ὑπερβαίνει τὸν Ῥωμαῖον ποιητὴν· τὸ δὲ ἠθικὸν τοῦ Οὐιργιλίου εἶναι καλῆτερον, καὶ τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸν αἰῶνά του, ὡς ἀποτέλεσμα τῶν φώτων τῶν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν μεταδοθέντων· ἀλλ' ὁ Ὀμηρος περιεχει πλειοτέραν ἠθικὴν, καὶ εἰς αὐτὸν προσωπικῶς ἀνήκει ἡ χάρις, διὰ τὴν αὐθόρμητον εἰς τοῦτο ῥοπήν τοῦ ὁμηρικοῦ. Ὁ Οὐιργίλιος ὑπερέβη τὸν Ὀμηρον· ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει φόβος, μήποτε ἀναγεννηθῶσι τὰ σφάλματα τοῦ Ὀμήρου· δύναται νὰ τ' ἀποφύγῃ καὶ τοῦ σχολείου ὁ μαθητής· τίς ὅμως ἐμπορεῖ ν' ἀναγεννήσῃ τὰ κάλλητου;

Ἄλλη παράλληλια Ὀμήρου καὶ Οὐιργιλίου, ὑπὸ Πωπίου, Ἀγγλοποιητοῦ.

Ὁ μὲν Ὀμηρος ἔχει πλειοτέραν περίοιαν· ὁ δὲ Οὐιργίλιος πλειοτέραν τέχνην. Ἐν ἐκείνῳ μὲν θαυμάζεται ὁ ἄνθρωπος· ἐν τούτῳ δὲ, ὁ τεχνικός. Ἀκαταμάχητος δύναμις κρατεῖ καὶ ὑποβάλλει τὸν ἀναγνώστην τῆς Ἰλιάδος· μέγεθος θελκτικώτατον ἐφέλκεται τὸν τῆς Αἰνείαδος. Ἀμφοτέροι προσφέρουσι τοὺς θησαυροὺς των, ὁ μὲν γενναίως προχέων αὐτούς· ὁ δὲ, κατὰ μεγαλοπρέπειαν μεμελετημένην. Ὁ μὲν Ὀμηρος χορηγεῖ τὰ πλοῦτη του ὡς ὁ οὐρανός, διὰ συχνῶν πλημμυρίδων· ὁ δὲ κατάγει τὰ ἰδικά του ὡς ἀκαλαβρείτης καὶ ἡρμαῖος ποταμός. Ἐν ταῖς μάχαις τῆς Ἰλιάδος ὁ Ὀμηρος, σφοδρὸς γινόμενος καὶ βράζων ὡς ὁ Ἀχιλλεὺς, καταβάλλει πᾶσαν ἀντιφερομένην δύναμιν· καὶ ὅσον μεγαλύνεται ἡ ταραχὴ, τόσον ἡ νίκη του γίνεται λαμπρότερα. Ἐν ταῖς μάχαις τῆς Αἰνείαδος ὁ Οὐιργίλιος, ἐνερμος πάντοτε καὶ σοφιστικός, κατὰ τὴν συνήθειάν του, καὶ ἐν μέσῳ τοῦ ἀγῶνος ἐγκρατῆς ἑαυτοῦ, διατάσσει ἀθουρῶως ὅλα τὰ πράγματα, καὶ ἀταράχως νικᾷ. Ἡ περίοια τῶν δύο τούτων ποιητῶν εἰκονίζεται καὶ ἐκ τῶν μέσων, ὅσα μεταχειρίζονται εἰς τὰ ποιήματά των. Ἡ ὁμηρικὴ περίοια εἶναι ὁ Ζεὺς τῆς Ἰλιάδος, ὅταν ὀργιζόμενος κενῆ τὸν Ὀλυμπον, ἐκφλέγῃ τοὺς οὐρανούς με ἀστραπὰς βροντησικεραύνους· ἡ δὲ τοῦ Οὐιργιλίου ἀπεικάζεται με τὸν αὐτὸν τοῦτον θεόν, ἅταν πλήρης ἐλέους ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων, βουλεύεται μετὰ τῶν ἄλλων θεῶν, σχεδιάζῃ τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου, καταβάλλῃ τὰ θεμέλιά των, καὶ διατάσῃ πανσύφως τὸ πᾶν.

Ἄς τελειώσωμεν τὴν παράλληλιαν ταύτην, κατὰ τὰς σκέψεις κριτικοῦ τινος ἀνδρός. «Ἀναγινώσκοντες τὸν Ὀμηρον, φανταζόμεθα αὐτὸν ὡς μίαν μόνην λαμπάδα εἰς τὰ σκότῃ τοῦ αἰῶνό του, μεμονωμένον ἐν τῇ φύσει, ἐσπερημένον συμβουλῆς, ἄμοιρον βιβλίου καὶ ὁμιλίας σοφῶν ἀνδρῶν, ἀφειμένον δι' ὅλου εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ περίοιαν. Ἀναγινώσκοντες δὲ τὸν Οὐιργίλιον, αἰσθάνομεθα ἐξ ἐναντίας, ὅτι ἐμβαίνομεν εἰς κόσμον πολύφωτον· ὅτι εὐρισκόμεθα ἐν μέσῳ ἔθνους μεγαλοπρεπῶς καὶ δοκιμαστικῶς βιοῦντος· ὅπου αἱ τέχναι, ἡ γλυπτικὴ, ἡ ζωγραφικὴ, ἡ ἀρχιτεκτονικὴ, ἐδημιούργησαν ἀριστουργήματα, καὶ συνυπάρχει εὐφυΐα καὶ γνῶσις». (13.)

Ὁ θαλασσοπόρος Κόκ (Cook). Ἡ πρώτη αὐτοῦ θαλασσοπορεία, αἱ ἀνακαλύψεις του, οἱ συνωδεύσαυτες αὐτὸν κατὰ τὰς περιηγήσεις του Ἰωσήφ Βάνκ καὶ Σολάνδερ (Joseph Bankt, et Solander).

Ὁ Ἰάκωβος Κόκ (Jams Cook) εἶναι ἀναντιρρήτως εἰς ὅλα τοῦ κόσμου τὰ μέρη περιδοξός, καὶ παρουσιάζεται πάντοτε ὡς πρωτότυπον εἰς τὴν ἀμιλλαν τῶν θαλασσοπόρων, οἵτινες εἰς τὰ ἴχνη αὐτοῦ βαδίζοντες, δὲν ἔλαβον μέχρι τοῦδε ἀντικείμενον ἄλλο, εἰμὴ τὸ νὰ τελειοποιήσωσι τὰς γεωγραφικὰς ἐργασίας του.

Τὴν σήμερον αἱ πέριξ τοῦ κόσμου περιηγήσεις δὲν παρῶσιν αἰχμαλωτίζουσι πλέον πολλοὺς καὶ μεγάλους κινδύνους, καὶ μὴ ὅλα ταῦτα, μία μόνον τοιαύτη ἀρκεῖ τὴν φήμην ἐνὸς ἀνθρώπου νὰ καταστήσῃ. Ὁ Κόκ ἔκαμε τρεῖς τοιαύτας περιηγήσεις εἰς τὸ διάστημα 11 ἐτῶν, καὶ ἐδυνήθη νὰ διαλύσῃ, οὗτος μόνος, τὰ τρία δυσκολότερα καὶ μεγαλύτερα ἀντικείμενα, ἅτινα ἐπησχόλου. τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τοὺς γεωγράφους.

Ἐπεχείρησε τὴν πρώτην περιήγησίν του κατὰ τὸ 1768 ἔτος, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ παρατηρήσῃ εἰς μίαν τῶν νήσων τοῦ μεγάλου Ὠκεανοῦ τὴν διάβασιν τῆς Ἀφροδίτης ἐπὶ τοῦ δίσκου τοῦ ἡλίου.

Ὁ Δαλρὺμπλης (Dalrymple) ζωγράφος ἐπιδέξιος, ἀρκετὰ ἤδη γνωστός τότε διὰ τὰς εἰς τὰς Ἰνδίας ἐργασίας του, εἶχε συνθέσει τῆς ἐκστρατείας αὐτῆς τὸ σχέδιον, καὶ ἡ βασιλικὴ ἐταιρεία τοῦ Λονδίνου εἶχε συντάξει τὰς ἐπὶ τούτῳ ὁδηγίας· ἡ μεγαλύτερα περιέργεια ἐκινεῖτο πανταχόθεν, καὶ αἱ ἐξεμμέναι κεφαλαῖ, συνεμερίζοντο τὴν γενικὴν πρὸς τοῦτο προθυμίαν. Ἀλλ' εἰς τὸ βασιλικὸν Ἀγγλικὸν ναυτικὸν, δὲν ἐγνώριζον τινὰ ἔχοντα τὸν ἀνήκοντα βαθμὸν, εἰς τὸν ὅποιον ἐδύνατο τοιαύτην ἀποστολὴν νὰ ἐμπιστευθῶσι.

Ἰπῆρχε τότε εἰς στάσιν ὑποδεῆ Ἰάκωβός τις Κόκ, υἱὸς ὑπηρετοῦ ἐπαύλευός, ἔχων ἡλικίαν 40 ἐτῶν. Ὁ ναύτης οὗτος, γεννηθεὶς τὴν 27 Ὀκτωβρίου 1728 εἰς τὸ Μαρτὸν τῆς Κοντέας Ὑόρκης (Marton contée d'York) ἐτέθη ἐκ τῆς ἡλικίας 13 ἐτῶν ὑπὸ μάθησιν παρὰ τινι μικροεμπόρῳ τῆς Νευκάστλης (Newcastle). Τῆς θαλάσσης ἡ γειννίασις ἀνέπτυξεν ἐν αὐτῷ δυνατὸν τι πάθος πρὸς τὴν θαλασσοπορίαν, καὶ εἰσῆλθεν ὡς ναύτης εἰς ἕν ἀνθρακοφόρον πλοῖον. Εἰς τὸ 27 ἔτος τῆς ἡλικίας του μετέβη ἐπίσης ὡς ναύτης εἰς ἕν τῶν ἐθνικῶν πλοίων, καὶ διαβάς ἀλληλοδιαδόχως, ἀφ' ὅλας

τὰς μικροτέρας καὶ τὰς πλέον ἐπιπόνους ναυτικὰς ὑπηρεσίας, ἠδυνήθη ν' ἀποκτήσῃ ἀφ' ἑαυτοῦ κατὰ τὴν ταπεινοτάτην αὐτὴν τῆς ζωῆς του περίοδον τὰς ὑψηλοτέρας ἀστρονομικὰς γνώσεις καὶ νὰ πραγματοποιήσῃ σημαντικὰς ὑδρογραφικὰς ἐργασίας. Ταῦτά πάντα συνείπεινον εἰς τὸ νὰ ἐκλεχθῆ πρὸς τιμὴν τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως διὰ νὰ διοικήσῃ τὴν περιεργότεραν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐπιστημονικὴν ἐκστρατείαν.

Δύο περιδοξοὶ ἄνδρες ἠθέλησαν νὰ συμμερισθῶσι τὴν δόξαν του καὶ τοὺς κινδύνους του. Ὁ Σίρ Ἰωσήφ Βάνκ καὶ ὁ Σίρ Σολάνδερ.

Ὁ Ἰωσήφ Βάνκ ἦτον τότε εἰς διάστημα ἡμίσεως αἰῶνος εἰς τὴν Ἀγγλίαν, εἰς τῶν δραστηριωτέρων ἀνδρῶν, οἵτινες προήγαγον τὰς ἐπιτήμας εἰς τὴν πρόδοον. Οὗτος ἐσύστησε τὴν Ἀφρικανικὴν ἐταιρείαν, ἐχρηγήσεν ὁδηγίας εἰς τὸ πλεῖστον μέρος τῶν περιηγητῶν Ἀγγλων, ἔκαμε πρώτος γνωστὴν διὰ μιᾶς περιγραφῆς τὸ ἄντρον τῆς Στάφας (la grotte de Stafu) κτλ. Ἰππότης τοῦ τάγματος τῶν λουτρῶν, καὶ πρόεδρος τῆς Β. ἐταιρείας τοῦ Λονδίνου, ὁ Ἰωσήφ Βάνκ ἀπέβη κατὰ τὰ 1820, ἐν ἡλικίᾳ 80 ἐτῶν. Ὁ σοφὸς οὗτος, ὅστις εἶχεν ἤδη κάμει μετὰ τὴν ἐκ τοῦ πανδιδακτηρίου ἐξοδὸν του, περιήγησιν τινὰ κατὰ τὰ παράλια τοῦ Λαβραδόρ καὶ τῆς Νέας γῆς (Labrador et de la terre-Neuve) κατελίφθη ἀπὸ ἐνθουσιασμῶν διὰ τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ ἐπιχειρησθῆ ὁ Κόκ περιήγησιν καὶ ἠθέλησε νὰ τὸν συνοδεύσῃ. Σημαντικῆς καταστάσεως κύριος, ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ ἕνα γραμματέα, δύο ἰχνογράφους, καὶ τέσσαρας ὑποδιδασκάλους βοηθοὺς, καθὼς καὶ τὰ ἐντελέστερα ἐργαλεῖα· ἐπρομηθεύθη δὲ προσέτι, καὶ ἀπὸ μίγαν ἀριθμῶν κεχρυσωμένων πραγμάτων διὰ νὰ κάμῃ δι' αὐτῶν ἀνταλλαγὰς μετὰ τῶν ἀγρίων, ἀλλὰ τὸ σημαντικώτερον πάντων εἶναι ὅτι κατώρθωσεν ὥστε καὶ ὁ περιδοξὸς φυσιολόγος Σολάνδερ ν' ἀποτελέσῃ μέρος τῆς ἐκστρατείας ταύτης.

Ὁ Σολάνδερ ἦτον Σουηδὸς μαθητὴς τοῦ Λινναίου· εἶχεν ἤδη κάμει κατὰ τύχην μίαν θαλάσσιον περιήγησιν. Εὐρισκόμενος εἰς τὴν Ἀγγλίαν εἶχε μεταβῆ ἐντὸς πλοίου τινὸς πρὸς ἐπίσκεψιν ἐνὸς φίλου του· τὸ πλοῖον τοῦτο ἔλαβεν αἴφνης διαταγὴν ν' ἀπλώσῃ ἀμέσως τὰ ἱστία του, καὶ ν' ἀποπλεύσῃ διὰ τὰς Καναρίας νήσους πρὸς ἀνεύρεσιν πλοίων τινῶν ἐχόντων φορτίον πλούσιον, τὰ ὅποια καὶ ἔπρεπε νὰ συλλάβῃ. Ἡ διαταγὴ ἦτον ῥητὴ καὶ κατεπέιγουσα, ὁ πλοίαρχος δὲν εἶχε καιρὸν νὰ ἐπαναγάγῃ τὸν Σολάνδερ εἰς τὸν λιμένα, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ τὸν φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν θαλασσοπλοῖαν του. Ὁ φυσιολόγος ὑπετάγη τότε εἰς τὴν τύχην, ἔσπεξε τὴν αἰχμαλωσίαν του πρὸς

ὠφέλειαν τῆς ἐπιστήμης καὶ ἐσχημάτισε διαφόρους φυσικῆς ἱστορίας συλλογὰς. Μετὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἀπεκατέστη εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου ἔλαβε μίαν θέσιν εἰς τὸ μουσεῖον. Τότε ὁ Ἰωσήφ Βάνκ τῷ ἐπρότεινε τὴν περίξ τοῦ κόσμου περιήγησιν, ἐξασφαλίσας εἰς αὐτὸν τὴν ἐν τῷ μουσεῖῳ ὑπηρεσίαν του, καθὼς καὶ ἐκ τῆς ἰδίας του περιουσίας σύνταξιν τινὰ διὰ βίου ἐκ 10 χιλιάδων φράγκων κατ' ἔτος.

Μὲ τοιοῦτους ἐπιδείξιους συνεργάτας, μὲ μέσα τοσοῦτον δυνατὰ, μὲ τοιαῦτα προτερήματα, μὲ τοιαύτην δραστηριότητα, ὁ Κῶκ δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ δικαιοῦσθαι τοῦ σοφοῦ κόσμου τὰς ἐλπίδας. Ἡ διάβασις τῆς Ἀφροδίτης παρατηρήθη εὐτυχῶς εἰς τὴν νῆσον Ὀταχίτην (ile d'Otahiti)· ἀνεκαλύφθη προσέτι κατὰ τὴν ἐκστρατείαν αὐτὴν ὅτι ἡ Νέα-Ζελάνδα (Nouvelle-Zelande) ἦτον εἰς δύο διηρημένη διὰ τινος διώρυγος, φέροντος ἔκτοτε τὸ ὄνομα Ἰσθμὸς τοῦ Κῶκ.

Μετὰ τὴν ἐπιστροφήν του, ἐκ τῆς πρώτης αὐτῆς ἐκστρατείας λαβούσης ἀρχὴν τὴν 17 Μαΐου 1768 καὶ περαιωθείσης τὴν 21 Ἰουνίου 1771, ἔλαβε τὸν βαθμὸν τοῦ διοικητοῦ εἰς τὸ Ἀγγλικὸν ναυτικόν, καὶ προσδιωρίσθη μετ' ὀλίγον εἰς τὸ νὰ πληρώσῃ νέαν ἀποστολήν. Ἐπρόκειτο νὰ κάμῃ ἐκ νέου τὸν γύρον τῆς γῆνους σφαίρας μεταβαίνων εἰς τὸ ὑψηλότερον μεσημβρινὸν πλάτος (latilude australe) καὶ νὰ ἐπισκεφθῇ ἰδίως ἐκάστην τῶν γωνιῶν τοῦ εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ. Πρὸ δύο σχεδὸν αἰώνων, τὴν ὑπαρξίν ἀγνώστων μεσημβρινῶν γαλιῶν πολλοὶ σοφοὶ ἐτήριζον διὰ φιλοσοφικῶν ἐπιχειρημάτων μᾶλλον, παρὰ διὰ θετικῶν ἀποδείξεων, καὶ ἀνέπτυσσον τὰς ἀπίστους συνειδήσεις, αἵτινες ἤθελον προκύβει ἐκ τῆς ἀποκαλύψεώς των. Ὁ Κῶκ ἐπλήρωσε τὴν κινδυνώδη ἀποστολήν του μὲ φρόνησιν καὶ θάρρος, προχωρήσας πέραν τοῦ 71 βαθμοῦ τοῦ πλάτους, χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ εἰς κἀνὲν τῶν μερῶν, ὅσα ἐπεσκέφθη τὴν ἐπιθυμητὴν σφαιρὰν ἢ σφαιρὰ μ' ὅλα ταῦτα γνώμη του ἦτον πάντοτε ὅτι ὑπῆρχε μία γῆ πλησίον τοῦ πόλου. Εἰς τὴν ἐκστρατείαν αὐτὴν ἀνεκάλυψε πρὸς τοῖς ἄλλοις, τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τῆς Νέας-Καληδονίας (Nouvelle-Calédonie) μεταξὺ τῆς Νέας-Γυνέας καὶ τῆς Νέας-Ζελάνδας, καθὼς καὶ τὸν σωρὸν τῶν νήσων εἰς τὰς ὁποίας ἔδωκε τὸ ὄνομα «Γαῖαι τοῦ Σανδβίχ» (Terres de Sandvich). Εἰς τὴν ἐπιστροφήν του ὁ Κῶκ ὑπεδέχθη μ' ἐνθουσιασμόν ὑψώθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ πλοίαρχου, ἔλαβε θέσιν τινὰ εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ νοσοκομείου Γρεενβίχ (Greenwich) καὶ ἐξελέχθη μέλος τῆς βασιλικῆς ἐταιρείας τοῦ Λονδίνου· τέλος

πάντων ἐκοσμήθη μὲ τὸ χρυσοῦν σημεῖον τὸ καθιερωθὲν ἀπὸ τὸν Σίρ Γοδεφρόα Κιπλέυ (Sir Gotefrey-Copley) εἰς τὸ ὠφελιμότερον περὶ τῶν νέων δοκιμῶν σύγγραμμα· ἐκρίθη ὅτι τὸ ἀπομνημονεῦμά του περὶ τῆς χρήσεως τῶν μεθόδων, διὰ τῶν ὁποίων κατάρθωσε κατὰ τὴν μακρὰν διάρκειαν τῆς περιηγήσεώς του νὰ διατηρήσῃ τοῦ πληρώματός του τὴν ὑγείαν, ἦτον ἄξιον νὰ στεφθῇ.

Οὕτως ὁ Κῶκ ἀπελάμβανεν ἡσύχως ἀνάπαυσιν καὶ φήμιν, ὅποτεν τὸ δημόσιον πνεῦμα ἀπελιπισθὲν τοῦ νὰ εὖρη τὴν μεσημβρινὴν γῆν, ἐστρεψε πρὸς τὴν ἄρκτον, καὶ ἐπέθυμῆσεν ἐνθέρμως νὰ μάθῃ ἂν ὑπῆρχε τῷ ὄντι διάβασίς τις πρὸς τὸν πόλον, δι' ἧς οἱ Εὐρωπαῖοι θαλασσοπόροι ἤθελον δύνασθαι ν' ἀποφεύγωσι τὸν γύρον τοῦ ἀκρότηριου τῆς Καλῆς Ἑλπίδας. Ἀλλὰ πῶς νὰ τολμήσουσι νὰ προτείνωσι τῆς νέας ταύτης ἐκστρατείας τὴν διοίκησιν εἰς τὸν πλοίαρχον Κῶκ μετὰ τοὺς κόπους καὶ τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους εἶχε δοκιμάσει; Μ' ὅλα ταῦτα ἐζήτησαν τὰς συμβουλὰς του περὶ τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης, καὶ εἰς ἐν γαῦμα δοθὲν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Λόρδου Σανδβίχ, ἀρχηγοῦ τῆς ναυαρχίας, ὅστις εἶχεν ἤδη προκαλέσει τὴν πρὸς τὰς μεσημβρινὰς γαίαις περιήγησιν, ἐξετάθησαν ἀρκετὰ ἐπὶ τῆς ὠφελείας, τὴν ὁποίαν τοιαύτη ἀνακάλυψις ἤθελε χορηγήσει εἰς τὴν θαλασσοπορίαν. Ὁ πλοίαρχος ἠσθάνθη ἑαυτὸν, ὡς ἐξ ὄλων αὐτῶν τῶν παρατηρήσεων τοσοῦτον ἐνθερμον, ὥς ἐγέρθη ἀμέσως μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἀπὸ τὴν ἔδραν του, φωνάζων ὅτι ἐπεφορτίζετο ὁ ἴδιος τοῦ σχεδίου τούτου τὴν ἐκτέλεσιν, ἐκπληρῶν οὕτως τῶν φίλων του ὄλων τὰς ἀποκρούσεις εὐχάς. Ἀλλὰ πρὸς ζήτησιν τοῦ θανάτου, ἔμελλε νὰ ὑπάγῃ.

Ἀπεφασίσθη, ἀντὶ νὰ δοκιμάσῃ νὰ διαβῇ ἐκ τοῦ ὠκεανοῦ τοῦ Ἄτλαντικοῦ πρὸς τὸν εἰρηνικὸν ὠκεανὸν, νὰ λάβῃ ὄλως διόλου τὸν ἐναντίον δρόμον· ἐπομένως ἀναχωρήσας ἐκ τοῦ Πλυμουθ τὴν 12 Ἰουλίου 1776 μετέβη εἰς τὸν μεγάλον ὠκεανὸν, διαβὰς ἐκ τῶν νήσων τὰς ὁποίας εἶχεν ἤδη ἐπισκεφθῆ καὶ ἤρχισε τὰς ἐργασίας του ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν παραλίων τῆς Ἀρκτώας Ἀμερικῆς. Ἀφοῦ ἐπεσκέφθη τὸ μέρος αὐτὸ τῆς σφαίρας ἐπέστρεψε διὰ νὰ λάβῃ ζωοτροφίας εἰς τὰς νήσους Σανδβίχ. Τότε δὲ ἀνεκάλυψε τὴν νῆσον, Ὀυιβαί (Owhiwhée), ὅπου ἐφονεῖθη μὲ τὸν ἀθλιέστερον τρόπον εἰς σύγκρουσιν τινὰ μεταξὺ τῶν Ἰνδῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων τοῦ πληρώματός του, τὴν 14 Φεβρουαρίου 1779. (10.)

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Λιθόκολλα πρὸς κόλλησιν συντετριμμένων ἀγγείων κτλ.

Λάβε μαστίχης (δάκρυα) οὐγίαν μίαν· πρόσθεσ οἰνοπνεύματος καθαροῦ ἰκανὴν ποσότητα, ὥστε νὰ τὴν διαλύσῃ· ἔπειτα διάβροξον εἰς τὸ νερὸν μίαν οὐγίαν ἰχθυοκόλλας (ψαροκόλλας)· ἀφοῦ δὲ διαβραχῇ καλῶς διάλυσον αὐτὴν εἰς ρούμιον καθαρὸν ἢ εἰς οἰνόπνευμα καθαρὸν καὶ ἀνάμιξον ἐνόσφ νὰ γενῇ δυνατὴ πικτὴ ὕλη. Τότε πρόσθεσ ἐν τέταρτον τῆς οὐγκίας ἀμμωνιακοῦ κόμμεως λεπτῶς κοπανισμένου. Βάλε τὰ δύο μίγματα ἁμοῦ εἰς πήλινον ἀγγεῖον καὶ ἐπίθεσ αὐτὸ εἰς μαλακὸν πῦρ. Ἀφοῦ δὲ ἀναμιχθῶσιν ἀκριβῶς, μεταγγίσον τὴν ὕλην εἰς στεγανῶς ἐπιπωμασμένην φιάλην. Ὅταν βέλγῃ νὰ μεταχειρισθῆς τὴν κόλλαν ταύτην, ἐμβάπτεις τὴν φιάλην εἰς θερμὸν ὕδωρ, καὶ ταυτοχρόνως θερμαίνεις τὰ μέρη τῶν ὑαλίνων κλπ. ἀγγείων, τὰ ὁποῖα σκοπεύεις νὰ κολλήσῃς. Εἶναι ἀναγκαῖον μετὰ τὴν κόλλησιν νὰ διαμείνουν τὰ κολληθέντα ἀγγεῖα συνεσφιγμένα 12 ὥρας τοῦλάχιστον, καὶ ἔπειτα τὸ βρασιθὲν μέρος ἀποκαθίσταται στερεὸν ὡς τὸ ἐπίλοιπον σῶμα τοῦ ἀγγείου καὶ σχεδὸν ἀνεπαίσθητον. (6.)

Τρόπος τοῦ προφυλάττειν τοὺς ὑέλινους σωλῆνας τῶν λυχνιῶν (lampes).

Ὅσοι μεταχειρίζονται τὰς εὐρωπαϊκὰς λυχνίας (λάμπας lampes) γνωρίζουσιν ἐκ πείρας ὅτι ἡ φλόξ θερμαίνουσα τὸν ὑέλινον σωλῆνα τὸν διαδρῆγγυεῖ (βραχίζει) συχνάκις. Τοῦτο προέρχεται διότι ὁ σωλῆν ὅστις δὲν εἶναι ὡσεπιτοπλεῖζον ἰσοπαχὴς καθ' ὅλα του τὰ μέρη, δὲν θερμαίνεται ἐξ ἴσου καὶ ἔνεκα τούτου δὲν ἐκτείνεται ταυτοχρόνως. Πρὸς ἀποφυγὴν τούτου, πρὶν μεταχειρισθῆς τὸν ὑέλινον τοῦτον σωλῆνα ἐγγράφεις μὲ τὸν ὑαλοκόπον ἀδάμαντα ἐξ ἑνὸς μέρους τὸ κάτω περιστόμιόν του καὶ ἡ διάλυσις αὐτῆ τῆς συνοχῆς προλαμβάνει τὴν διάρρηξιν ἢ τὸ βράξιμα τοῦ σωλῆνος. Ἡ πολυχρόνιος πείρα ἀπέδειξεν ἤδη ἀλάνθασον τὴν ἐφεύρεσιν ταύτην, διότι εἰς διάφορα καρφεωλεῖα τῶν Πηρισίων, ὅπου μεταχειρίζονται καθημερινῶς τὰς λυχνίας οἱ σωλῆνές των ἔνεκα τούτου διαρκεῖσι πολλοὺς χρόνους. (6.)

ΕΚ ΤΗΣ ΒΑΣΙΔΙΚΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ.

